

HÖNNUN VATNS- OG FRÁVEITU Í NOREGI OG Á ÍSLANDI

Reynir Sævarsson
Fráveitur og vatnsveitur - Fagstjóri

REYNSLA FRÁ NOREGI SÓTT HEIM

Settjörn í Stavanger hönnuð 2009

NORSKI MARKAÐURINN

- Uppgangur undanfarin ár – mikil uppbygging á innviðum og í byggingageiranum
- Um 20x stærri markaður en sá íslenski
- Mikið starf hefur verið unnið í gerð handbóka, staðla og staðlaðra verklýsinga

NORSKI MARKAÐURINN

- Hvað gera íslenskar verkfræðistofur þegar markaðurinn og gengið hrynur?
- **Spila í norsku deildinni!**

Sweco
Cowi
ViaNova
Norconsult
Hjellnes
Asplan viak
Rambøll
Multiconsult
Reinertsen
Efla
Niras
Verkis
EQC Group
VSO
Sito
ÅF infrastruktur

NORSKI MARKAÐURINN

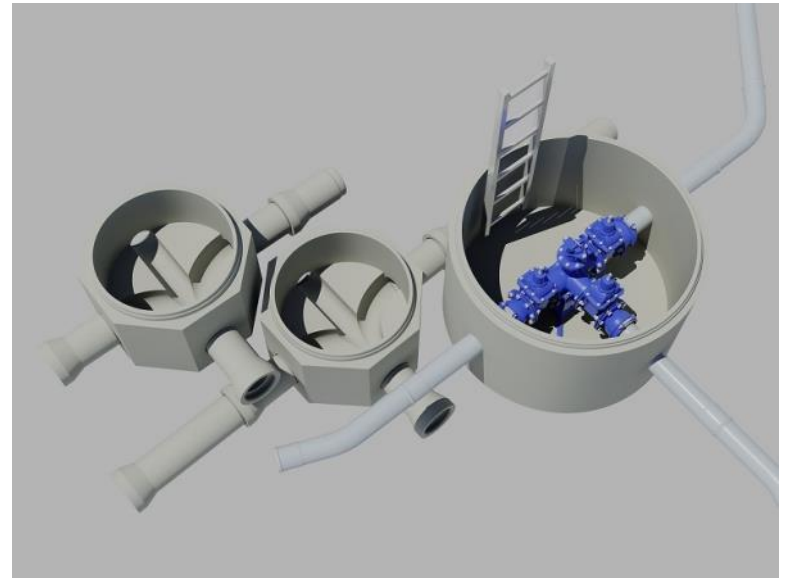
- Hvað gera íslenskar verkfræðistofur þegar markaðurinn og gengið hrynur?
- **Spila í norsku deildinni!**

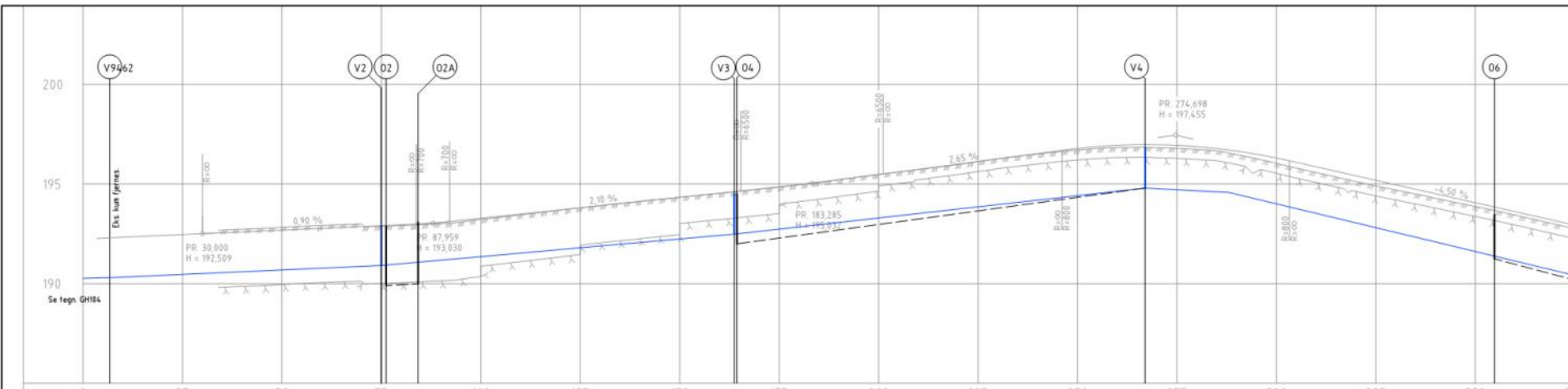

Sweco
Cowi
ViaNova
Norconsult
Hjellnes
Asplan viak
Rambøll
Multiconsult
Reinertsen
Efla
Niras
Verkis
EQC Group
VSO
Sito
ÅF infrastruktur

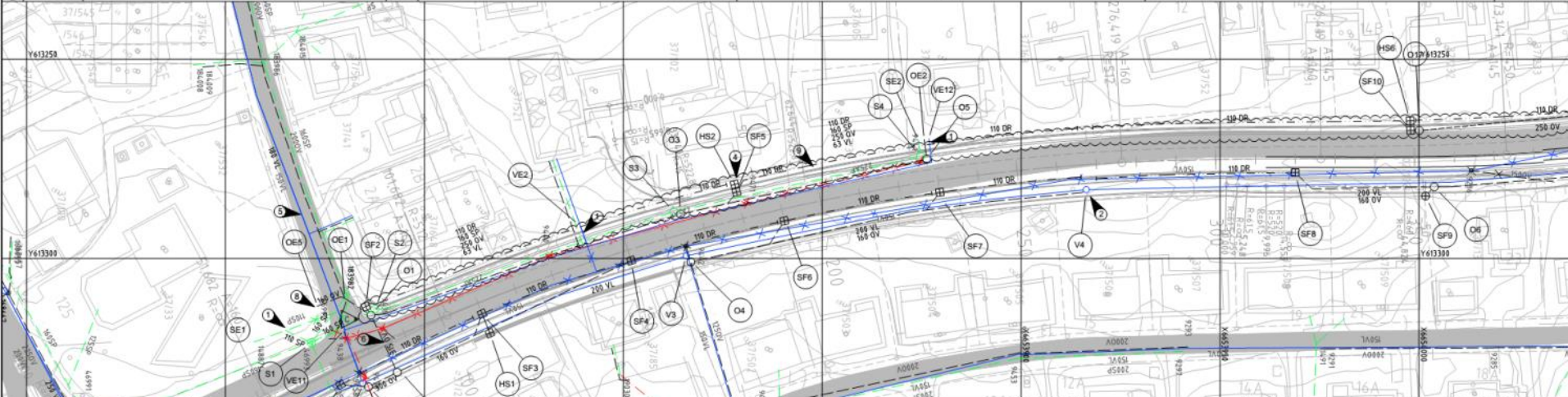
HÖNNUNARFERLIÐ

- Vatnsveita og fráveita eru alltaf hannaðar saman – “vann og avlöp”
- Almennt minna hannað – meira leyst á verkstað
 - Þó teiknuð deili af brunnapörum
- Minna nostrað við teikningarnar
- Minna um mælingar og athuganir á jarðvegsaðstæðum
- Víða forhönnun á skipulagsstigi – VA rammeplan
- Nýleg krafa um 3D hönnun á öllu hjá vegagerðinni

PROFIL NR.	0	25	50	75	100	125	150	175	200	225	250	275	300	325	350	
Topp utv. rør	199,21				192,58				194,35				191,25			
Type og dim.	#250 PE				#200 STJ				#160 DV				#160 DV			
Bunn inv. rør	189,02				185,03				182,33				179,25			
Fall i ‰	12,3				23,3				52,6							
Type og dim.	#300 DV															

MERKNADER:

- ① Eks. ledninger framgraves og høyde sjekkes.
- ② Luftlum
- ③ Eks. AF ledning overløst i OV ledning og nedsløst. Se tegn. G104.
- ④ Ledning fra hjelpesåk gjenrettes mur.
- ⑤ Vannlum
- ⑥ Ledning blokkert/fornyet.
- ⑦ Rør borer.
- ⑧ Eks. varslum 9462 utgår.
- ⑨ Ny OV-utskledding.
- ⑩ Profil av ledninger på vest side av veg se GH110.

TEGNFORKLARING:

Type	Existerende	Prosjekterte	Fjerneskilte
Overvannledning (OV)	—	—	—
Drainsledning (DR)	—	—	—
Spilvannledning (SP)	—	—	—
Allspjeldledning, felles (AF)	—	—	—
Vannledning (VL)	—	—	—
Vannlum	○	○	○
Overvannskum	○	○	○
Spilvannskum	○	○	○
Sandfangskum m/ullspjeld	○	○	○
Sandfangskum m/ullspjeld	○	○	○
Kombidrens * KDR	○	○	○

REVISJON

Revisjon	Beskrivelse	Godt. av	Dato
C	Dimensjon flyttes. Ny overvannsled. på vest side av veg	SV/AHE	29.09.2016
B	Rørtype overvann	RS	12.05.2016

ARBEIDSTEGNING

Prosjektør: EFLA

For: Fører Svedstokkørst - Løschagen

KONKURRANSEGRUNNLAG

VA-plan

Plan og profil 8-375

Utarbeidet av: SV/AHE, RS, GG

Kontrollert av: JSI, GG

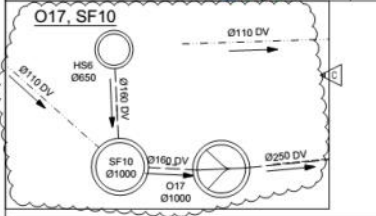
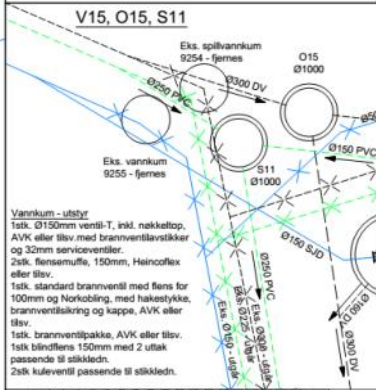
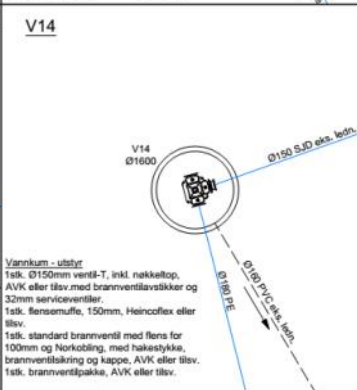
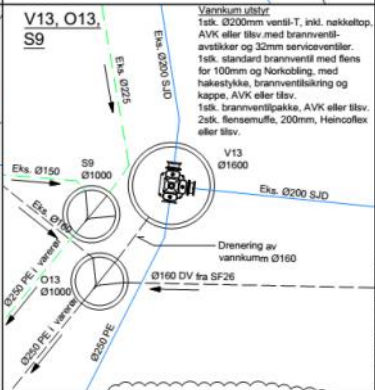
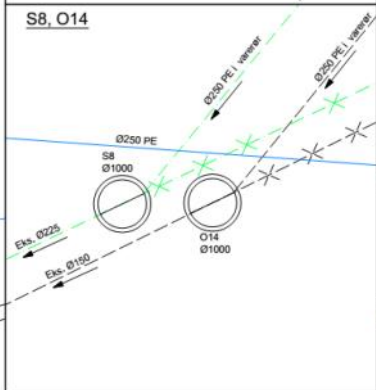
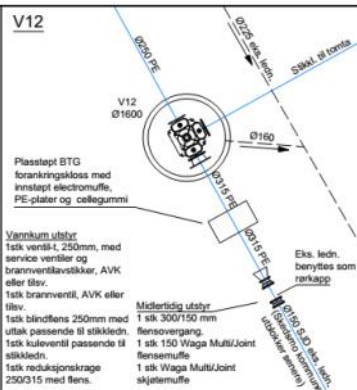
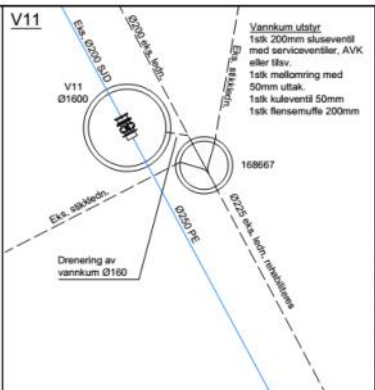
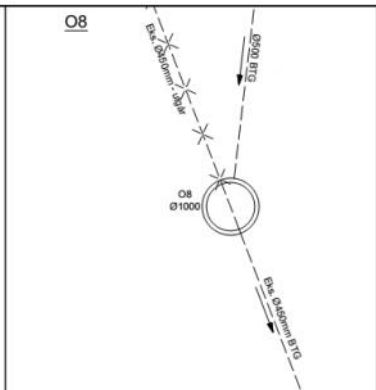
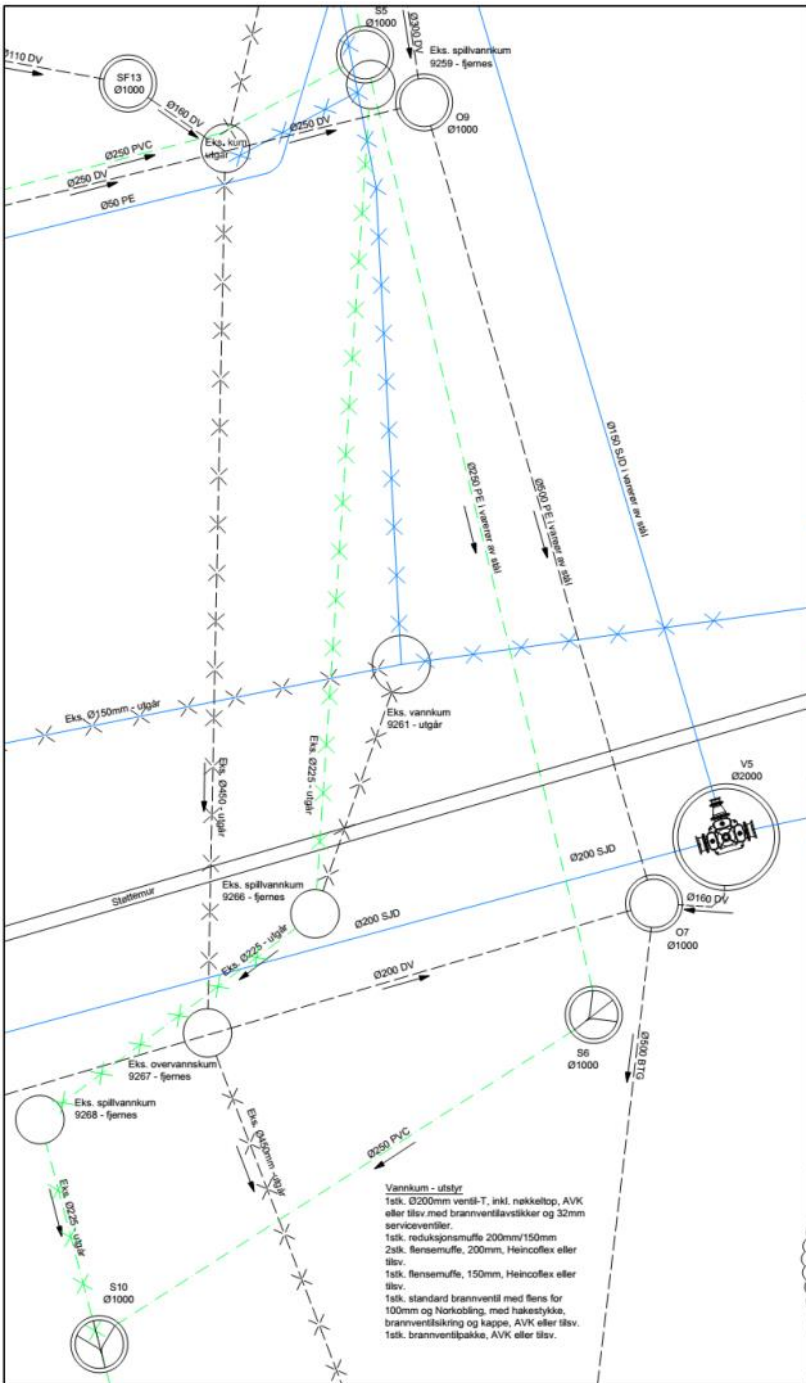
Godkjent av: GG

Konsulentfirma: EFLA

Prosjektnummer: 22042206_042

Arbeidsnummer: 1508 / 1100

Revisjonsnummer: GH101

Revisjon	Revisjonsgjør	Utørn	Kont	Godtpr	Rev date
C	Nye kumler S14, O17, O18, og SF11	RS	RS	GS	29.09.2018
B	Nye kumler O15, VS, S11, Flytting av VS	RS	JSI	GS	12.05.2015

Tegner	5.11.2013
Rev	Jan-Erik Østvad
Prosjekt nr	Region 457
Prosjekt an	EFLA
ARBEIDSTEGNING	
Statens vegvesen	
Fv 10	
Favorit Skolebussveier - Åsenhagen	
KONKURRANSEGRUNNLAG	
Funksjoner 2	
Ansvarlig	
Driftsoperatør	
Bilplan nr 1	156
Utarbeidet av	TEGNFORKLARING
Kontrollert av	GS
Godkjent av	GS
Ansattsted	TEGNFORKLARING
RS	JSI

VATNSVEITUR - ÚTFÆRSLUR

- Sömu lagnaefni notuð, þó meira ductil en hér
- Heilt yfir ívið grennri lagnir
- Nær allir lokar í rúmgóðum brunnum
- Áður fyrr voru þessir brunnar nýttir fyrir regnvatn, jafnvel skólp
- Brunavatn tekið í þessum brunnum nær alltaf, sjaldan brunahanar
- Þó nokkuð um endurnýjun með því að sprengja út eldri lagnir og draga í
- Almennt dýrara dreifikerfi í Noregi en á Íslandi

SKÓLP - ÚTFÆRSLUR

- Langmest notast við plastlagnir, PVC og PP
- Mun grennri lagnir í götum en hér, Ø110 og Ø160 algengar
- Dælubrunnar og -lagnir algengari sjón en hér
- Brunnar oftast steiptir Ø1000
- Brunnar gjarnan sverari ef þeir eru djúpir, jafnvel með millipalli
- Staðlaðir brunnbotnar og beygjur utan við brunn

REGNVATN - ÚTFÆRSLUR

- Mikill munur á Noregi og Íslandi hvað regnvatn varðar
- Mikið til plastlagnir en stærri lagnir úr steinsteypu
- Regnvatnslagnir neðstar í skurði
- Stór sandföng, 800 lítra
- Drenlagnir í öllum vegum og stígum til að varna frostskegndum – vaxandi áhersla
- Lítið um kantsteina meðfram vegum – grónar rásir og svelgir

REGNVATN - ÚTFÆRSLUR

- Víða bannað að auka rennslið í fyrirliggjandi kerfi
- Geymsla á regnvatni
- Innsig í jarðveg þrátt fyrir þéttan jarðveg víðast hvar
- Tjarnir og rásir
- “Klimafaktor” við útreikninga á úrkomumagni allt að 40%

EIGNARHALD OG FLEIRA

- Algengt er að veitulagnir séu í einkaeigu
- Algengt að lagnir liggi innan lóða og jafnvel undir byggingum
- Vegagerðin á lagnir sem afvatna vegi líkt og hér heima
- Mikil áhersla á að rjúfa ekki aðalvegi vegna lagna – borað eða stálrör rekin gegnum vegi
- Allur gangur á gæðum og ástandi kerfa sem og upplýsingum um þau... alveg eins og hér heima :)

LÆRDÓMUR?

- Almennt má segja að minna sé lagt í skólperfin í Noregi en á Íslandi
- Öfugt farið með vatnsveituna, þar er meiri íburður í Noregi, sérstaklega hvað varðar brunna fyrir allan búnað
- Markmið um orkusjálfbærar veitur
- Norðmenn lengra komnir varðandi tengingar og frágang á lögnum
- Lausnir fyrir mjög kaldar aðstæður
- Margt varðandi regnvatnsmálin sem vert er að huga að hvort taka eigi meira upp hér heima:
 - Stærri og færri sandföng
 - Innsig í jarðveg (mun auðveldara hér)
 - Geymslur

TAKK FYRIR

